

**Largardère SCA og Canal+ SA
mod
Kommissionen for De Europæiske Fællesskaber**

»Konkurrence — forordning (EØF) nr. 4064/89 — ændring af en beslutning, hvorved en fusion erklæres forenelig med fællesmarkedet — konkurrencebegrænsninger, der er direkte knyttet til og nødvendige for fusionens gennemførelse («accessoriske begrænsninger») — annulationssøgsmål — formaliteten — retsakter, der kan gøres til genstand for prøvelse — retslig interesse — sikker retsstilling — berettiget forventning — begrundelse«

Rettens dom (Tredje Udvidede Afdeling) af 20. november 2002 II-4829

Sammendrag af dom

1. *Annullationsøgsmål — retsakter, der kan være genstand for søgsmål — retsakter, der har bindende retsvirkninger — ændringsretsakt — bedømmelse under hensyn til ændringens betydning for den anfægtede retsakts materielle indhold (Art. 230 EF)*

2. *Konkurrence — fusioner — Kommissionens undersøgelse — godkendelsesbeslutning — retssikkerhed — begrundelse vedrørende spørgsmålet, om anmeldte konkurrencebegrænsninger er accessoriske og nødvendige — juridisk vurdering, der fastlægger beslutningens indhold som bestemt i dens konklusion*
[Rådets forordning nr. 4064/89, art. 6, stk. 1, litra b)]
3. *Institutionernes retsakter — retroaktiv tilbagekaldelse — betingelser — den tilbagekaldte retsakts ulovlighed — overholdelse af princippet om beskyttelse af den berettigede forventning — bevisbyrde*
4. *Institutionernes retsakter — begrundelse — pligt — rækkevidde*
(Art. 253 EF)

1. Der foreligger retsakter eller beslutninger, der kan gøres til genstand for et annulationssøgsmål i medfør af artikel 230 EF, når foranstaltningerne har bindende retsvirkninger, som kan berøre sagsøgerens interesser gennem en væsentlig ændring af hans retsstilling. Ved afgørelsen af, om en retsakt eller en beslutning har sådanne virkninger, skal der lægges vægt på indholdet. Således kan en beslutning, ved hvilken Kommissionen alene ændrer begrundelsen for en tidligere beslutning, gøres til genstand for et søgsmål, hvis ændringen ændrer væsensindholdet af det, der er bestemt i beslutningens konklusion, og dette således, at det har berørt adressatens interesser gennem en væsentlig ændring af hans retsstilling. Det ligger fast, at alene en retsakts konklusion kan have retsvirkninger og dermed være bebyrdende, men denne omstændighed ændrer ikke, at der skal tages hensyn til indholdet af en retsakts begrundelse, når det skal fastslås, hvad der er bestemt i konklusionen.
2. I medfør af artikel 6, stk. 1, litra b), i forordning nr. 4064/89 om kontrol med virksomhedssammenslutninger dækker den beslutning, ved hvilken fusionen kendes forenelig med Fællesskabet, også de konkurrencebegrænsninger, der direkte er knyttet til og nødvendige for dens gennemførelse.

Denne regel skal under hensyn til sin ordlyd og den lovgivningsmæssige sammenhæng, hvori den indgår, samt til sine forarbejder og sit formål fortolkes således, at Kommissionen, når den som i det foreliggende tilfælde i begrundelsen for en beslutning om at godkende en fusion har kvalificeret konkurrencebegrænsninger, der er anmeldt af parterne i denne fusion, som accessoriske konkurrencebegrænsninger, som ikke accessoriske konkurrencebegrænsninger eller som accessoriske konkurrencebegrænsninger for et begrænset tidsrum, ikke blot har givet udtryk for et synspunkt uden bindende retlig virkning, men tværtimod har anlagt juridiske vurderinger, der i medfør af den omtvistede regel fastlægger indholdet af det, Kommissionen har bestemt i beslutningens konklusion.

(jf. præmis 63-68)

Hvis det ikke var tilfældet, ville parterne i en fusion ikke opnå nogen sikker retsstilling med hensyn til fusionen i sin helhed, selv om den samlede fusion anerkendes som en uadskillelig økonomisk helhed, når betingelserne i henhold til den nævnte regel faktisk er opfyldt. Ved at indsætte artikel 6, stk. 1, i forordning nr. 4064/89 har Fællesskabets lovgivningsmyndighed villet indføre et afgørelsessystem, der gør det muligt for parterne i en fusion efter forordningens artikel 3 til gengæld for den bindende ordning, der er indført ved forordningens artikler 4 og 7 med pligt til at anmelde og denne forpligtelses opsættende virkning, at opnå en sikker retsstilling ikke alene med hensyn til fusionen, men også med hensyn til de konkurrencebegrænsninger, parterne har anmeldt som værende direkte knyttet til og nødvendige for dennes gennemførelse.

Det ville stride mod princippet om effektiv kontrol med fusioner af fællesskabsdimension at forpligte en fusionsparter til, for at opnå en sikker retsstilling med hensyn til konkurrencebegrænsninger, de anser for økonomisk set uløseligt forbundet med fusionen, at foretage anmeldelse af disse konkurrencebegrænsninger i medfør af andre bestemmelser, navnlig forordning nr. 17, parallelt med anmeldelsen i henhold til forordning nr. 4064/89. I øvrigt har Kommissionen selv i indledningen til sin meddelelse om acces-

soriske begrænsninger understreget, at »der [ikke] fra Kommissionens side føres to parallelle procedurer, hvor den ene tager sigte på at kontrollere [fusionen] på grundlag af [forordning nr. 4064/89], mens den anden vedrører anvendelse af artikel [81 EF og 82 EF] på de accessoriske begrænsninger, der er vedtaget i forbindelse med [fusionen]«.

(jf. præmis 101, 103, 104 og 109)

3. Et organ, der har kompetence til at vedtage en bestemt retsakt, har også kompetence til at ophæve eller ændre den gennem vedtagelsen af en modsatrettet retsakt, medmindre et andet organ ved en udtrykkelig regel er tillagt denne kompetence.

Det er vel i strid med almindelige retsgrundsætninger at tilbagekalde en lovlig forvaltningsakt, som har tillagt individuelle rettigheder eller lignende fordele, med tilbagevirkende kraft, men tilbagekaldelse med tilbagevirkende kraft af ulovlige forvaltningsakter er derimod tilladt, men er undergivet meget strenge betingelser. En sådan tilbagekaldelse er nemlig tilladt, hvis den finder sted inden for en rimelig frist, og hvis der tages tilstrækkeligt hensyn til den ved forvaltningsakten begunstigede, der kan have indrettet sig i tillid til forvaltningsaktens lovlighed.

Det påhviler den institution, hvorfra retsakten udgår, at bevise, at den tilbagekaldte retsakt er ulovlig, og at bevise, at de øvrige betingelser for retroaktiv tilbagekaldelse af en ulovlig retsakt er til stede.

(jf. præmis 130 og 139-141)

retsakt og den sammenhæng, hvori den er vedtaget. Begrundelsen skal klart og utvetydigt angive institutionens argumentation, dels for at give de interesserede parter tilstrækkelige oplysninger til at kunne fastslå, om der er grundlag for beslutningen, eller om der eventuelt foreligger en sådan fejl, at den kan anfægtes, dels for at gøre det muligt for Fællesskabets retsinstanser at efterprøve beslutningens lovlighed.

4. Omfanget af begrundelsespligten afhænger af arten af den pågældende

(jf. præmis 155)